

Oecumenisch Meditatief Avondgebed 3 juli 2024

Thema: Beleving 60 jaar priester-zijn

Voorganger: Fons Zandbelt

[Aanhef \(blz. 12\): Wees hier aanwezig](#)

Inleiding

Nu ik deze maand mijn 60-jarig priesterjubileum vier, denk ik vaak terug aan die 60 jaar: wat hebben ze voor mij betekend? Hoe heb ik ze beleefd? Wat is er veranderd?

Ook vanavond tijdens dit avondgebed zal ik bij deze 60 jaar stil staan. Ter inleiding zingen wij:

[Lied nr. 15: Ubi caritas et amor \(waar liefde is, daar is God\)](#)

Een vitale inspirerende kerk

Toen ik opgroeide, en ook nog tijdens mijn priesteropleiding, was het in onze kerk nog de tijd van vanzelfsprekendheden. Alles verliep volgens een vast patroon: bijna iedereen ging naar zijn eigen kerk; Alles ging zoals altijd, en alles werd op dezelfde manier uitgelegd.

Waar het voor mij vooral omdraaide was: verbondenheid met Christus en zijn boodschap, en zijn kerk.

Toch groeide in mijn studententijd al een behoefte aan veranderingen. Niet alleen op het gebied van de kerk, maar in heel de samenleving: een verlangen naar meer mondigheid. Ook in de Katholieke Kerk werd door Paus Johannes 23 (in 1959) een nieuw Concilie aangekondigd, een algemene

kerkvergadering: het Tweede Vaticaans Concilie. Die werd gehouden van 1962-1965 in Rome: van alle landen kwamen er bisschoppen bij elkaar in Rome: het ging er om: om de kerk weer bij de tijd te brengen; terug naar de bronnen van ons geloof: niet alleen over de essentie van de oude dogma's en geloofstradities, maar ook over de H. Schrift. Zodoende was de herbronning ook gericht op de Liturgie, de Eucharistie, en op allerlei kerkelijke gewoonten. Tijdens onze opleiding kregen we al te horen, wat er allemaal aan de orde zou komen.

Er was al behoefte aan vernieuwing van het zondebesef: met name de biecht. Die was in een sleur terechtgekomen. De meesten wisten er geen raad meer mee. Het ging in de biecht vaak alleen over dingen die samenhangen met seksualiteit, vaak heel scrupuleus. Vaak kwam de vraag naar voren: hoe ga je om met geboortebeperving; de geboortebepervende 'pil' was net uitgevonden. Hoe moest je daarmee omgaan? Al gauw werd het eigen geweten benadrukt; mede daardoor kwam er binnen enkele jaren een einde aan de biecht; voor velen een hele opluchting. Toen ik priester was geworden en kapelaan werd, in 1964, was die al bijna verdwenen.

De veranderingen van het concilie gingen vooral doorwerken in de eerste jaren van mijn priester-zijn als kapelaan. Het ging steeds meer om 'samen kerk zijn'. De verhouding tussen kapelaan/pastoor en parochianen werd steeds vertrouwder; dat kwam mede omdat de Eucharistie in de volkstaal werd gevierd, en wel met het gezicht naar de mensen toe; veel nieuwe gezangen werden gezongen in de volkstaal; leken werden gevraagd om een Schriftlezing en de Voorbeden te verzorgen; er ontstond een liturgische werkgroep; een jongerenkoor werd opgericht, met moderne ritmische melodieën; en zelfgeschreven teksten. En er ontstonden diverse gespreksgroepen aan huis; waarbij allerlei vragen aan de orde kwamen vanwege de vele veranderingen in de kerk. Het priesterboordje ging vrij snel verdwijnen; er kwamen al gauw vriendschappen.

Net als veel parochianen vond ik het een heerlijke inspirerende tijd: we groeiden steeds meer naar elkaar toe. Er kwam steeds meer nadruk te liggen op 'eigen verantwoordelijkheid' en 'eigen geweten'.

Dat alles trof mij ook persoonlijk; het heeft mijzelf ook goed gedaan. Wat ik als kapelaan een mooie gewoonte vond: dat je regelmatig ook 'huisbezoek' deed. Het viel me op: hoe open mensen waren, en dat je dan zoveel vertrouwen kreeg. Gevoelens gingen een grote rol spelen in het pastoraat, en ook in mijn eigen leven. In de 90'er jaren ben ik 7 jaar verbonden geweest aan de priesteropleiding van ons bisdom. Ik werd huispriester voor/met een groepje priesterstudenten. Het bracht mezelf opnieuw bij vragen rond de essentie van mijn eigen priester-zijn: Waar gaat het vooral om?

Priester-zijn, pastor zijn: niet boven, maar tussen mensen staan. Aansluitend bij wat Paulus schrijft in een van zijn brieven: De kerk is als een lichaam: met vele ledematen, en een verscheidenheid van gaven: allen gedrenkt door één geest.

[Lied nr. 56: Singt dem Herrn ein neues Lied](#)

Schriftlezing uit 1 Korintiërs 12 vers 3-13

*Broeders en zusters,
Er is verscheidenheid van genadegaven, maar het is dezelfde Geest.
Aan ieder wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen. Aan de een wordt door de Geest een woord van wijsheid gegeven; aan een ander een woord van kennis krachtens dezelfde Geest, aan een derde door diezelfde Geest het geloof.*

Maar alles is het werk van een en dezelfde Geest, die aan ieder zijn gaven uitdeelt zoals hij het wil. Het menselijk lichaam vormt, ondanks de verscheidenheid van ledematen, hoe vele ook, tezamen één lichaam.

Zo is het ook met de Christus. Wij allen zijn immers in de kracht van een en dezelfde Geest door het Doopsel één enkel lichaam geworden, en allen werden wij gedrenkt door één Geest.

[Lied nr. 46: Spiritus Jesu Christi](#)

Afnemende vitaliteit

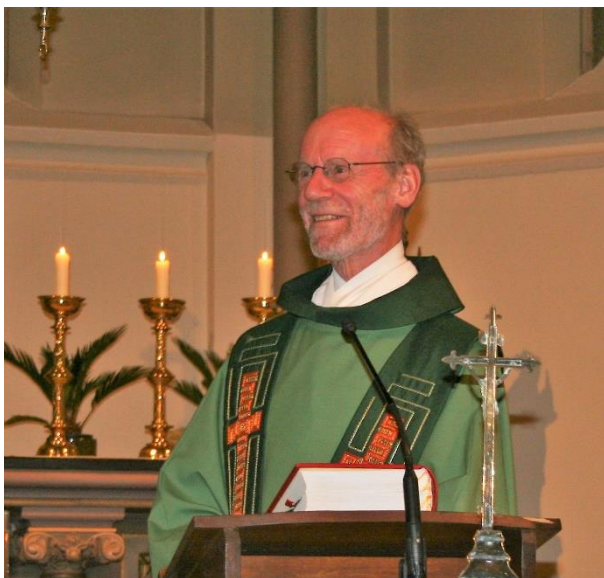
Als het gaat over de katholieke kerk in deze huidige tijd, dan is het erg

jammer dat de betrokkenheid bij kerk en geloof zo sterk is afgenomen; veel mensen voelden zich niet meer geïnspireerd door de liturgische vieringen, waardoor steeds meer mensen wegbleven, en meerdere kerken niet meer gehandhaafd konden blijven, maar gesloten moeten worden.

Vooraf voor ouders en grootouders is dat pijnlijk: dat de kerkelijke betrokkenheid van hun kinderen en kleinkinderen minimaal is geworden. En het aantal priesters en pastoraal werkenden is momenteel minimaal, en er zijn nauwelijks nieuwe kandidaten.

Gelukkig zijn er ook positieve dingen te noemen: er zijn veel vrijwilligers die actief meewerken aan het kerkelijk leven op allerlei gebied, ook leken-voorgangers. Er is gelukkig wel een respect en waardering voor de nog werkzame pastores, die steeds meer voor meer taken komen te staan.

Wat opvalt, is dat de betrokkenheid en waardering bij uitvaartdiensten nog steeds groot is, evenals de betrokkenheid bij acties ten bate van de noden in de wereld. En de sociale contacten en ontmoetingen na afloop van de kerkdiensten worden als zeer positief ervaren. En de verhouding met andere kerkgenootschappen (via de oecumene) is in de loop der

jaren veel groter geworden. Dat blijkt ook uit dit wekelijkse meditatief avondgebed.

Als emeritus-pastor is het fijn om regelmatig de Eucharistie te mogen vieren, en zo onze verbondenheid met elkaar en met God te beleven; en te merken dat dit wordt gewaardeerd.

En we ervaren dat degenen die naar de vieringen blijven komen, meer gemotiveerd zijn dan

voorheen. Dat doet ons en mij goed. Daarom zingen wij:

[Lied nr. 52: Laudate omnes gentes](#)

Stilte/persoonlijke overweging

Gebed om eenheid van de kerken

*Heer Jezus Christus,
U hebt gebeden dat allen één mogen zijn:
één in liefde en geloof.*

*Wij vragen U om vergeving
vanwege de verdeeldheid
die er tussen uw volgelingen is gegroeid.*

*Zend ons uw heilige Geest,
waardoor wij de weg naar de eenheid
vinden en gaan.*

*Verenig zo allen die geloven in Jezus, uw Zoon,
opdat onze wereld mag worden zoals U bedoeld heeft. Amen.*

uit 'Thuis bidden', uitgegeven bij 60 jaar priesterjubileum

[Zegenbede nr. 79:](#) [De Levende zegene U](#)

[Lied nr. 141:](#) [Jij bent gezegend](#)

[Slotlied nr. 134:](#) [Ga met God, en Hij zal met jou zijn.](#)